

Voor een nieuw perspectief: zelfstandigheid binnen Rijksverband

Begint Noorder-Randstad te ontwaken?

Zomaar een paar berichten in de eerste twee maanden van het nieuwe jaar waaruit een nieuw élan zich in het Noordoosten des Lands lijkt af te tekenen. Is dat ondanks of misschien juist dankzij de stiefmoederlijke manier waarmee 'Den Haag' het landsdeel decennialang heeft behandeld? Wie zal het zeggen. De tekenen zijn er niet minder hoopvol om. Allereerst op het vlak van groene energievoorziening. In het oog springen twee berichten. Allereerst de poging van de drie noordelijke provincies om hier een grote Tesla-fabriek voor elektrische auto's naar toe te lokken. Zelfs als de verleidingspoging op niets uitloopt heeft het initiatief de dynamiek en de veerkracht het onderlinge netwerk van bedrijven aanzienlijk versterkt - klaar om nieuwe uitdagingen in dezelfde richting aan te gaan [1]. Een tweede opmerkelijk bericht op energetisch vlak biedt vooral structurele perspectieven op de langere termijn. De op de Noordzee door windmolens opgewekte energie zou in Groningen omgezet kunnen in waterstof die via het bestaande aardgasnet getransporteerd en her en der (ondergronds) opgeslagen kunnen worden. De waterstoftechnologie kan een oplossing bieden voor het probleem van de onregelmatige toevoer uit duurzame energiebronnen als wind en zon [2]. Ontwikkelingen in deze richting zouden deze hoek van het land economisch en sociaal (werkgelegenheid) volop op de kaart kunnen zetten en daarmee de basis kunnen vormen voor een goed gedoseerde en landschappelijk en ecologisch goed afgewogen verstedelijking waarmee tegelijk stedelijk overbelaste en waterstaatkundig preciaire gebieden in het westen des lands ontlast zouden kunnen worden. De transportinfrastructuur in het noordoosten zou dan wel een flinke extra moderniseringsslag verdienen. De infrastructuur van het Noorden werd immers de afgelopen decennia sterk verwaarloosd; het leeuwendeel van het aardgasgeld dat in infrastructuur werd gestopt ging naar Randstad Holland. En dat terwijl het met de grensoverschrijdende verbindingen in het noorden treurig gesteld is. Treurig dieptepunt is in dit verband de al jarenlang ingestorte *Friesenbrücke* in de spoorlijn tussen Groningen en Oldenburg/Bremen. Gelukkig komt het noordoosten van het land ook op dit vlak inmiddels in het geweer. Eerder op deze site berichtten we al over initiatieven voor betere grensoverschrijdende spoorverbindingen [3], aan het begin van dit jaar trok een lobby voor de verbetering van de lacuneuze wegverbindingen binnen het noordoostelijk landsdeel zelf de nodige aandacht. De wegen in deze hoek zijn over de hele linie weliswaar behoorlijk ontwikkeld, maar het hele wegennet is primair gericht op Randstad Holland. De onderlinge verbindingen binnen de noordoostelijke regio laten echter op tal van punten te wensen over. Neem bijvoorbeeld de belabberde wegverbindingen tussen Drenthe en Twente - in dit verband is het initiatief uit beide regio's om tot een snelwegverbinding te komen opmerkelijk [4]. Des te opmerkelijker en belangrijker omdat er hier eindelijk eens sprake is van een serieuze poging om 'het oosten' bij het noorden te trekken. Goede verbindingen tussen de kenniscentra in Groningen (universiteit) en Twente (TU) zijn van cruciaal belang voor de economische dynamiek in de noordoostelijke regio - met name op het vlak van duurzame ontwikkeling is hier nog een wereld te winnen. Het gaat er in dit verband overigens om over de hele linie meer samenhang en dynamiek te krijgen in de hele noordoostelijke regio, zeg maar binnen de vierhoek Groningen - Twente - Zwolle - Leeuwarden, óók en met name op bestuurlijk vlak. Bestuurlijke zelfstandigheid binnen Rijksverband zou hier het toekomstperspectief moeten worden. Hier daarom een pleidooi voor een landsdeel dat zich in eigen regie tot groene 'Noorder-Randstad' kan ontwikkelen: zonder te vervallen in de planologische missers die in de Hollandse tegenhanger werden gemaakt, maar wel mét een fors extra budget uit Den Haag om de onderbedeling van de afgelopen 60 jaar te compenseren én met de

nodige bewegingsvrijheid om zélf grensoverschrijdende en -verleggende verbintenissen op niveau aan te kunnen gaan - met nabije én verderweg gelegen buitenland - Wie zei daar Noordzee-Unie?

Noten

[1]

Top Dutch lanceert nieuwe campagne op grootse wijze In: *Groninger Internet Courant* van 6 februari 2018; zie ook: http://www.gic.nl/nieuws/top-dutch-lanceert-nieuwe-campagne-op-grootse-wijze-video?utm_campaign=6+feb&utm_medium=email&utm_source=iMailingtool
<http://www.gic.nl/economie/top-dutch-krijgt-langman-prijs-tijdens-druk-bezochte-nieuwjaarsreceptie-noord-nederland>

[2]

Het geluk van Groningen - Waterstof een schone kans voor Groningen Brandpunt-reportage van 8 februari 2018; zie ook: https://npo.nl/KN_1696760 en **Noordelijke provincies: maak snel werk van waterstof als alternatief voor Gronings gas** In: *Algemeen Dagblad* van 9 februari 2018; zie ook: <https://www.ad.nl/economie/noordelijke-provincies-maak-snel-werk-van-waterstof-als-alternatief-voor-gronings-gas~ab764068/>

[3]

Zie ondermeer het hoofdartikel in het zomernummer van het kwartaaljournaal op deze site, te raadplegen onder de knop **Archief : Operatie Noorder-Randstad lijkt voor een deel al uit zichzelf op gang te komen maar verdient nog wel wat extra flinke zetjes** > zie onder **Archief**

[4]

Lobby voor snelweg van Drente naar Twente In: *Dagblad van Noorden* van 3 februari 2018; zie ook: <http://www.dvhn.nl/drenthe/Lobby-voor-snelweg-van-Drenthe-naar-Twente-22877250.html>